

holding
ruimte&milieu
asbest
grondlogistiek
civiele techniek
opleidingen
arbo&veiligheid
legionella
milieuprojecten
handhaving
bodem
waterbeheer
geluid&trillingen
caribbean

INGEKOMEN 18 OKT. 2011

Toelichting project voor watervergunning

Saskerleidam fase 2

projectnummer RM080188

Opdrachtgever: Recreatieschap Almaarder- en Uitgeestermeer
Lagendijk 33
1911 MT Uitgeest

Versienummer: 1.0

Datum: 12 oktober 2011

Auteur:

Controle:

Van toepassing op de vestigingen Velsersbroek en Capelle aan den IJssel

bk ruimte&milieu
Zadelmakerstraat 150
Postbus 2111
1990 AC Velsersbroek
T 088 321 25 20
F 088 321 25 29

Spuikade 3
Postbus 59136
30[redacted] Rotterdam
T [redacted] 10
F 088 321 25 19

info@bkruijtmilieu.nl
www.bkruijtmilieu.nl
Rabobanknr. 1153.85.584
K.v.K. nr. 34237628

COLOFON

BK Ruimte & Milieu bv, Adviseurs in omgevingsrecht

Postbus 2111, 1990 AC Velserbroek

T: 088 321 20

F: 088 321 29

Postbus 5011, 2900 EA Capelle aan den IJssel

T: 10

F: 088 321 25 19

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch op geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van BK Ruimte & Milieu bv.

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	4
2 Projectbeschrijving	4
2.1 Locatie	4
2.2 Eigendom, beheer en onderhoud	5
2.3 Noodzaak project	5
2.4 Technische beschrijving	7
2.4.1 Nieuwe golfbreker ten zuidwesten van de Saskerlei	7
2.4.2 Natuurzone	7
2.4.3 Dam zonder bestorting: opgespoten zand	8
2.4.4 Stroomgeul	8
2.4.5 Oude golfbreker/steendam	8
2.5 Planning	8
3 Juridisch kader	9
3.1 Waterwet	9
3.2 Keur	9
3.3 Besluit bodemkwaliteit	9
3.4 Overige regelgeving	10
3.4.1 Ruimtelijke ordening - bestemmingsplan	10
3.4.2 Provinciale Milieuverordening - aardkundig monument	10
3.4.3 Flora- en faunawet	10
4 Effecten	11
4.1 Waterkwantiteit	11
4.2 Waterkwaliteit	11
4.3 Kwetsbare gebieden	11
4.4 EHS	11
4.5 Waterveiligheid	11
4.6 Vaarwegfunctie	11
5 Tot slot	12

1 Inleiding

Het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM) ziet noodzaak voor een oever- en natuurontwikkeling bij de Saskerleidam. In de eerste fase van dit project wordt de Saskerleidam opgehoogd met als doel deze te versterken. De tweede fase betreft de aanleg van een ringdam rondom de Saskerlei, waar achter een natuurontwikkeling met waterbergend vermogen wordt gecreëerd door het toepassen van baggerspecie en aanplanten van vegetatie.

Voor deze tweede fase is een watervergunning nodig. Op basis van een presentatie van het project op 19 april 2010, hebt u op 4 juni 2010 een brief met als kenmerk 10.18585 gestuurd, waarin enkele uitgangspunten zijn gesteld. Deze uitgangspunten zijn meegenomen in deze toelichting en het ontwerp van de oever- en natuurontwikkeling.

2 Projectbeschrijving

2.1 Locatie

De Saskerleidam ligt ten noorden van het Alkmaardermeer. De projectlocatie is kadastraal bekend als Akersloot F 20, F 48 en F 49. De huidige functie is een leidam, die verzanding van het Noordhollandskanaal voorkomt en de primaire waterkering van de Schermerpolder beschermt. Achter de leidam ligt een natuurgebied, de Saskerlei.

figuur 1: luchtfoto Saskerleidam

2.2 Eigendom, beheer en onderhoud

Het gebied waar de Sakerleidam in ligt, is eigendom van het RAUM. Het beheer en onderhoud wordt volgens contract door Recreatie Noord-Holland NV uitgevoerd.

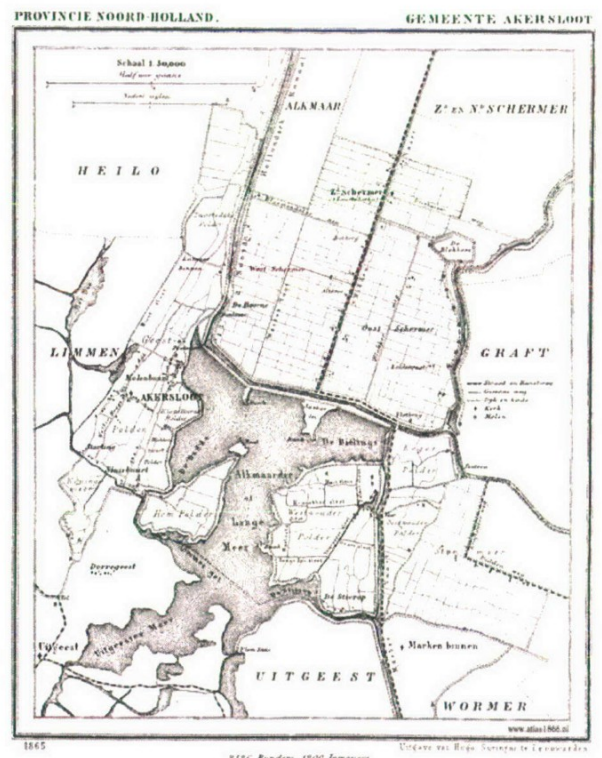
2.3 Noodzaak project

De Sakerleidam en aangelegen eilanden, waaronder de Sakerlei, is al eeuwenlang onderhevig aan erosie (zie figuur 2 t/m 4). Deze erosie heeft vergaande, tot totale afslag van alle veeneilanden behalve de Sakerlei tot gevolg gehad.

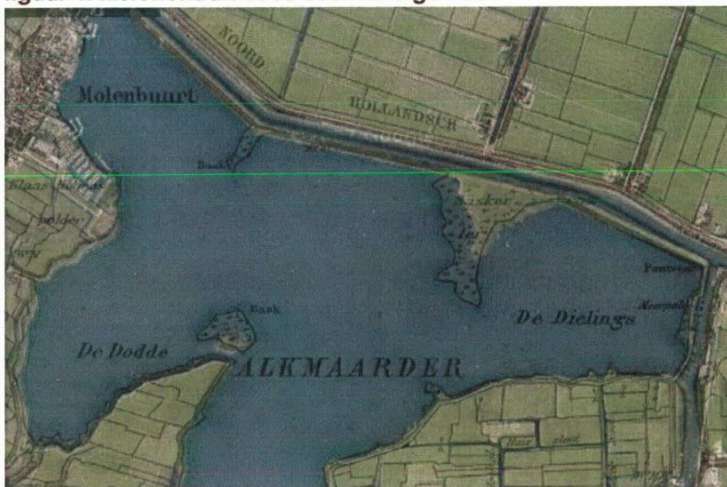
figuur 2: situatie 1637

figuur 3: kaart 1865

figuur 4: historiekaart 1935 over huidige foto

Wanneer deze afslag zich voortzet, kan de dam op termijn zijn huidige functie niet meer vervullen. De oeverversterking zorgt ervoor dat de dam zijn huidige functie van leidam kan blijven vervullen.

De Saskerlei is het enig overgebleven veeneiland aan de dam. De Saskerlei is omringt door een beschoeiing die momenteel onder de huidige waterlijn, op een afstand van circa 20 meter van de huidige oever van de Saskerlei aanwezig is. De afslag van deze 20 meter heeft de laatste jaren plaatsgehad.

figuur 5: foto afkalving achter beschoeiing

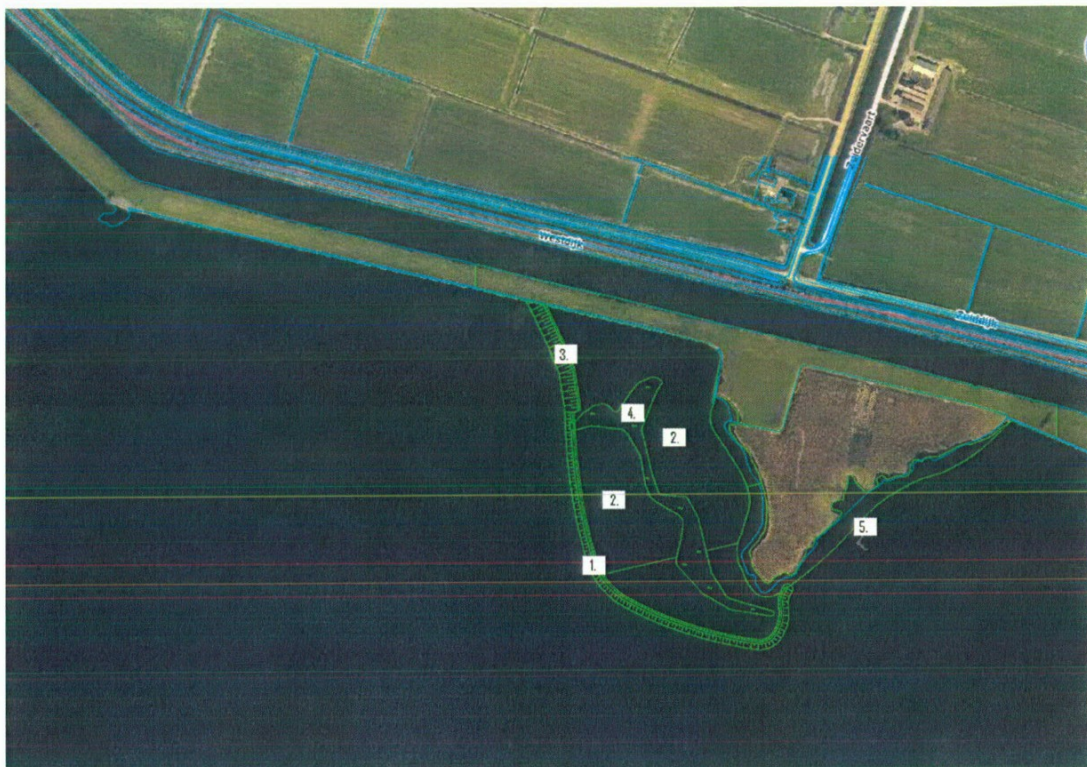
Door om de Saskerlei heen een oeverconstructie te realiseren, kan het laatst overgebleven gedeelte geconserveerd worden. Het tussenliggende gedeelte zal verontdiept worden om een overjarig riet in de ontstane natuurzone te creëren, met een waterbergend vermogen.

figuur 6: prinsescheits nieuwe situatie

2.4 Technische beschrijving

figuur 7: schetsontwerp Sakerleidam

Legenda:

- 1: golfbreker met hoogte van 0,0 - 0,4 m NAP
- 2: natuurzone waarin baggerspecie is gespoten tot - 0,40 m NAP (na inklinking)
- 3: dam zonder bestorting: opgespoten zand
- 4: stroomgeul van permanent water met een diepte van circa - 0,90 tot 1,40 m NAP
- 5: oude golfbreker/steendam

2.4.1 Nieuwe golfbreker ten zuidwesten van de Sakerlei

De nieuw aan te leggen golfbreker heeft een lengte van 593 meter. De huidige waterdiepte bedraagt ter plaatse circa 2,60 -wp, circa 3,0 m -NAP. De dimensionering van de golfbreker zal plaatsvinden met gedeeltelijke ontwerpvrijheid voor de uitvoerende partij, binnen de gestelde civieltechnische randvoorwaarden.

Het streven is om bij de constructie van de golfbreker zoveel mogelijk secundaire bouwstoffen toe te passen, en gebruik van primair gewonnen zand en stortsteen te minimaliseren.

2.4.2 Natuurzone

Ter plaatse van de groene zone wordt ofwel mechanisch ofwel hydraulisch baggerspecie ingebracht. Het materiaal wordt ingebracht volgens een nog op te stellen toepassings opspuitplan tot een maximale hoogte van 0,1 NAP. Na zetting van de ondergrond en inklinking van de specie, zal de toepassing circa -0,40 NAP zetten. Op de toegepaste baggerspecie zullen rietwortels verspreid worden om de aangroei van riet te stimuleren.

figuur 8: voorbeeld eerder met baggerspecie gerealiseerde natuurontwikkeling in Dorregeesterpolder

2.4.3 Dam zonder bestorting: opgespoten zand

De noordelijke 100 meter van de dam wordt uitgevoerd zonder wiepen/steenbestorting. Hierdoor zal een natuurlijk talud (1:10) ontstaan. Dit zandige strand is ook in de huidige situatie aanwezig (150 meter oostelijk).

2.4.4 Stroomgeul

Ter doorstroming en onderhoud van de natuurzone wordt een stroomgeul door de gehele zone aangelegd om de verversing van het water te garanderen. Ook kan onderhoud aan het gebied vanaf de stroomgeul plaatshebben. De stroomgeul heeft een diepte van circa 0,50 tot 1,0 meter en taluds van maximaal 1:3.

2.4.5 Oude golfbreker/steendam

De oude beschoeiing aan de oostzijde van de Saskerlei zal in stand worden gehouden en mogelijk met kleine aanpassingen verhoogd worden. Zo kunnen de palen in de constructie verhoogd worden en met een golfdempende plank toegepast worden. Achter deze constructie kan circa 10.000 m³ baggerspecie worden toegepast.

2.5 Planning

Fase 1 zal eind december 2011 aanvangen. Tot fase 2 zal worden overgegaan zodra fase 1 is afgerond. Conform de laatste planning, is dit eind maart/begin april 2012. De baggerspecie zal ongeveer na 3 jaar zijn ingeklonken.

3 Juridisch kader

3.1 Waterwet

Op basis van artikel 6.5 is het verboden om zonder vergunning van het waterschap gebruik te maken van een waterstaatswerk of een daartoe behorende beschermingszone door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werkzaamheden te verrichten, werken te maken of te behouden, dan wel vaste substanties of voorwerpen te storten, te plaatsen of neer te leggen, of deze te laten staan of liggen.

Artikel 6.13 van de Waterwet bepaalt dat de vergunningen en ontheffingen zoals deze in de Keur voorkomen een watervergunning zijn.

3.2 Keur

Artikel 4.2 van de Keur HHNK 2009 verbiedt het om zonder vergunning van het dagelijks bestuur gebruik te maken van een waterstaatswerk door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werkzaamheden te verrichten, werken of opgaande (hout)beplantingen te plaatsen of te (be)houden, dan wel aanwezige (hout)beplantingen te verwijderen, vaste stoffen, voorwerpen of dieren te brengen, te hebben of te (be)houden et cetera. Tevens is het verboden om zonder vergunning van het dagelijks bestuur in een beschermingszone afgravingen en seismische onderzoeken te verrichten, werken met een overdruk van 10 bar te plaatsen of te hebben, of explosiegevaarlijk materiaal of explosiegevaarlijke inrichtingen te hebben. Tot slot is het verboden zonder vergunning van het dagelijks bestuur in het profiel van vrije ruimte werken te plaatsen of te behouden.

3.3 Besluit bodemkwaliteit

Het Besluit bodemkwaliteit biedt veel mogelijkheden voor nuttige toepassingen van baggerspecie. Door nuttige toepassing wordt baggerspecie niet gezien als afval, maar kan dit in het kader van duurzaam bodembeheer worden gebruikt voor andere doeleinden. In dit geval gaat het om toepassing van grond of baggerspecie in ophogingen in waterbouwkundige constructies en voor het verondiepen en dempen van oppervlaktewater met het oog op de hoogwaterbescherming, de doelstellingen van artikel 4 van de Kaderrichtlijn water, de bevordering van de natuurwaarden en de vlotte en veilige afwikkeling (artikel 35, onderdeel d, Besluit bodemkwaliteit). Voor deze toepassing zal conform artikel 42 Besluit bodemkwaliteit een melding worden ingediend.

De vrijkomende hoeveelheid baggerspecie die wordt toegepast binnen fase 1 is ongeveer 120.000 m³ en in fase 2 ongeveer 230.000 m³. De baggerspecie voldoet aan de eisen voor grootschalige toepassingen van artikel 63 Besluit bodemkwaliteit.

3.4 Overige regelgeving

3.4.1 Ruimtelijke ordening - bestemmingsplan

Voor dit project wordt een omgevingsvergunning aangevraagd bij Gemeente Castricum. De oever- en natuurontwikkeling ligt in het bestemmingsplan 'Natuurgebieden c.a., na eerste partiële herziening'. Door de afslag van de Saskerlei is een deel van het huidige water bestemd als 'Natuurgebied' en het overige deel als 'Water tevens natuurgebied'. Het verontdiepen en aanbrengen van een ringdijk past binnen de gebruiksvoorschriften van deze twee bestemmingen. Het deel dat verontdiept wordt, blijft na inklinking onder water staan, waardoor dit past binnen de bestemming. Voor het aanbrengen van oeverbeschoeiingen, dammen als het ophogen en egaliseren van gronden en verkleinen van meertjes is een omgevingsvergunning (activiteit aanleggen) vereist.

3.4.2 Provinciale Milieuverordening - aardkundig monument

Het Alkmaardermeer is een aardkundig monument. Volgens Provincie Noord-Holland zijn de werkzaamheden te beschouwen als natuurontwikkeling ten behoeve van het aardkundig monument. Hiervoor zal een melding worden ingediend bij Provincie Noord-Holland.

3.4.3 Flora- en faunawet

Op de locatie van natuurontwikkeling is het bekend dat er bepaalde vogelsoorten voorkomen, waardoor werkzaamheden tijdens het broedseizoen verstorend kunnen zijn. Verder kunnen in de oever van het Alkmaardermeer beschermde vissoorten voorkomen, zoals kleine modderkruiper, bittervoorn en rivierdonderpad. Voor dit project wordt een quickscan uitgevoerd om te bepalen wat de effecten zijn, of volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt kan worden, voor welke soorten een ontheffing aangevraagd dient te worden en welke mitigerende maatregelen getroffen kunnen worden.

4 Effecten

4.1 Waterkwantiteit

De natuurzone achter de dam ligt na zetting van de ondergrond en inklinking van de specie, 0,40 cm onder NAP, zodat deze een waterbergend vermogen heeft. Hierdoor heeft de toepassing van baggerspecie geen gevolgen voor het wateroppervlak.

4.2 Waterkwaliteit

De baggerspecie voldoet aan de eisen voor grootschalige toepassingen van artikel 63 Besluit bodemkwaliteit. Na het toepassen van baggerspecie wordt er vegetatie aangebracht, waaronder helofyten. Helofyten hebben een zuiverende werking en zorgen daarvoor voor een positief effect op de bacteriële samenstelling van het water. Achter de aan te leggen dam ontstaat een luwtezone, die voorkomt dat de baggerspecie opwoelt en zich verspreidt over het meer.

4.3 Kwetsbare gebieden

Het Alkmaardermeer is niet vermeld op kaart A met kwetsbare oppervlaktewaterlichamen en gebieden. Hierdoor is te concluderen dat het Alkmaardermeer geen kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam of gebied is.

4.4 EHS

Het Uitgeestermeer en het Alkmaardermeer zijn aangemerkt als Ecologische hoofdstructuur. De Sakerleidam ligt buiten de EHS, maar het natuurgebied ligt wel in het gebied. Om te bepalen wat het effect is van dit project op de wezenlijke kenmerken van het EHS, wordt een effectenanalyse uitgevoerd.

4.5 Waterveiligheid

Dit project zorgt voor extra veiligheid om te voorkomen dat de Sakerlei en de Sakerleidam afkalven. Hierdoor behoudt de Sakerleidam de huidige functie als leidam, zodat de primaire waterkering van de schermerpolder beschermd blijft.

4.6 Vaarwegfunctie

Het project ligt niet binnen de vaarweg van het Alkmaardermeer of het Noordhollands kanaal. Het project heeft als positieve invloed dat het verzanding van het Noordhollands kanaal voorkomt.

5 Tot slot

Het algemeen bestuur van het RAUM, bestaande uit Provincie Noord-Holland en omliggende gemeenten van het Alkmaarder- en Uitgeestermeer, willen een oever- en natuurontwikkeling bij de Sakerleidam. De oever- en natuurontwikkeling bij de Sakerleidam is op verschillende vlakken een duurzaam project. Ten eerste zal de dam er voor zorgen dat het laatst overgebleven gedeelte natuur geconserveerd wordt. Ten tweede zorgt het voor een extra natuurontwikkeling en ten derde wordt baggerspecie nuttig toegepast. Tot slot is het project van belang om de Sakerleidam als leidam te behouden, zodat het Noordhollands kanaal niet verzandt en de primaire waterkering van de schermerpolder beschermd blijft.

